

## Web Aramaları Sınıflandırılıyor

Araştırmacılar, milyonlarca insanın Web arama motorlarını kullanmasına karşın, yapılan sorgulamaların büyük çoğunluğunun üç kategoriden birinde sınıflandırılabileceğini, görece basit bir yöntemi kullanarak gösteriyorlar.

Penn Eyaleti Enformasyon Bilimleri ve Teknoloji Okulu'ndan Doç. Dr. Jim Jansen'la ABD'nin çeşitli üniversitelerinden araştırmacı ya da öğrenci meslektaşları, Web arama motoru kullanıcılarının öncelikle bilgiyle, yön bulmayla ve işlemlerle ilgili yaptıkları arama oranlarını belirlemek üzere birlikte çalışıyorlar. Bilgiyle ilgili sorgulamalar belirli bir gerçek ya da konu aramalarını, yön bulmayla ilgili sorgulamalar belirli bir Web sitesinin yerini belirleme aramalarını, işlemlerle ilgili sorgulamalarsa farklı hizmet ya da ürün almaya yönelik aramaları kapsıyor.

Araştırmada, gerçek zamanlı sınıflandırma yapmak amacıyla gerçek sorgular



kullanılmış. Araştırmacılar, yüzbinlerce arama motoru kullanıcısından gelen, 1,5 milyonu aşkın sorguyu incelemişler. İnceleme sonuçları, sorguların yaklaşık %80'inin bilgiyle ilgili, geriye kalan yaklaşık %20'lik oranın da yön bulma ve işlemsel amaçlarla yapıldığını göstermiş. Jansen ve meslektaşları bu sonuçlara, kayıt örneklerinden rastgele seçim yaparak, oturumlarda ve arama sonuçlarındaki sorgu uzunluğunu, sorgu isteklerini inceleyerek ulaşmışlar. Bu alanlar, araştırma ekibinin, aramaları %74 gibi kesin bir oranla sınıflandıran bir algoritma geliştirmesini sağlamış.

Sorgu setlerinin çok daha küçük boyutlu olduğu öteki pek çok sınıflandırmanın genellikle, elle yapıldığına değinen Jansen, kendi araştırmalarının otomatik sorgu sınıflandırması yapmayı amaçladığını belirtmiş. Jansen'a göre, çalışma sonuçları arama motorları ve e-ticaret için çok anlamlı; bu işlemlerle uğraşanlar, isterlerse, sorguları kullanıcı isteklerine göre ve gerçek zamanda sınıflandırabilecekler.

Serpil Yıldız

ScienceDaily, 13 Nisan 2008

## Floresan Lambalar Açık Kalsa Daha mı İyi?

Çevre duyarlı birisi olarak yandaki gibi bir kompakt floresan lamba aldınız. Geleneksel akkor flamanlı lamba duyularına uyumlu bu ampüllerin enerji verimliliği ortada. Fakat bunları da önceki ampüller gibi mi kullanmalıyız?

Uzun tüp şeklindeki floresanların yavaş ve titreşerek yanması yüzünden kimi mekânlarda hep açık bırakıldığını görüyoruz. İlk yanma anında normalden çok daha fazla güç harcadıkları inancı, geri döndüğünde tekrar yanmasını bekleme sıkıntısıyla birleşince, "açık kalsın daha iyi" dedirtebilir.

Fakat gerçekte sarfedilen güç o kadar da çok değil. ABD Enerji Bakanlığı'na göre, ihtiyaç duyulan ilk enerji, ancak birkaç saniyelik normal çalışma süresindeki kadar. Bu yüzden, odadan kısa süreliğine de çıkılsa, ışığı kapatmak daha tasarruflu.

Ancak "aç-kapa"ların da floresan ömrünü kısalttığı ve yeni bir floresanın akkor lambalardan birkaç kat pahalı ol-



duğu göz önüne alındığında, lambamızın çöpe gidişini geciktirmek isteyebiliriz. Öte yandan floresanların üretimleri gibi bertaraf edilmeleri de ayrı bir çevre sorunu...

Yine de tüm kaygıları dengeleyecek basit bir kural var: Odaya beş dakikadan önce dönmeyecekseniz ışığı söndürün. Lawrence Berkeley Ulusal Laboratuvarı Çevresel Enerji Teknolojileri Bölümü'nden Francis Rubinstein bu görüşüne, Cleveland GE Aydınlatma ve Elektrik Enstitüsü'nden Mary Beth Gotti de katılıyor ve şöyle diyor: "Pratik olarak ışıkları söndürmek çoğu zaman daha akıllıcadır. Çevreci bir bakış

açısıyla da enerji tasarrufu için, kullanmadıklarınızı kapatmalısınız."

Rubinstein'a göre bir lambanın ömrü boyunca harcayacağı enerji, floresan dahi olsa, lamba fiyatından çok daha fazla: "Floresan lambanızı sık sık açıp kapatmanızdan dolayı ömrünün kısalması, duyarlı bir vatandaş olarak yapacağınız tasarrufun yanında hiç kalır." Gotti de şunu ekliyor: "Aç-kapa'lar yüzünden kısalan lamba ömrü, kapalı kaldığı süre boyunca 'uzayan' ömründen daha azdır."

Daha güzel bir ışık yayan kompakt floresan lambaların fiyatlarının azalması ve çok güç harcayan akkor telli lambaların raflardan silinmesiyle, böylesi bir hesaplama daha sık yapılır olacak. Avustralya hükümeti 2010'da, ABD ise 2012'de geleneksel flamanlı lambaların satışını durduruyor. Fakat yine de elektrik faturalarındaki azalmayı sağlayacak gerçek etmen floresan lambalar değil, onu açıp kapayan eller olacak.

Muzaffer Özgüleş

<http://www.scliam.com/article.cfm?id=turn-fluorescent-lights-off-when-you-leave-room>